

אריה הספרייה

כתבה: מישל קנודסן
אייר: קוין הוקס
תרגמה: אירית ארב
הוצאת: כנרת 2008



על הספר

אריה נכנס לספרייה ציבורית, ולדעת הספרנית הוא יכול להישאר, כי אין כלל שאוסר את כניסתו לשם, בתנאי שלא יעבור על כללי ההתנהגות של הספרייה. האריה משתלב בחיי הספרייה והופך להיות אריה שימושי מאד, עד אשר יום אחד נופלת הספרנית מהסולם. האריה רץ לקרוא לספרן, אך הוא אינו מבין מה האריה רוצה ממנו. במצוקתו האריה שואג וזה כמובן בניגוד לכללים, ועל כן הוא עוזב את הספרייה. אולם "לפעמים יש סיבה טובה לא לשמור על הכללים אפילו בספרייה", והספרן הקפדן מסביר, כי כשעוזרים לחבר אפשר לשאוג. האריה חוזר לספרייה לשמחת כולם.

פעילות לפני קריאת הספר ביקור בספרייה

הספר מציג את הספרייה כמקום ידידותי ומזמין מצד אחד, אך מקום שיש בו כללי התנהגות ברורים מצד שני. המורה תבקר עם התלמידים בספרייה הציבורית הקרובה, אפשר לערוך סיור בעזרת הספרנים ולראות מהן הפעילויות לילדים שהספרייה עורכת. אפשר לשתף את הילדים בפעילות של שעת סיפור. בכיתה א המורה תקרא עם הילדים את הספר. בכיתות גבוהות יותר הילדים יקראו אותו בכוחות עצמם ואחר כך ידונו בכיתה על הספרייה שמתוארת בספר ועל הספרייה שהם מכירים.

הספרייה בעקבות האיורים

האיורים של קוין הוקס מתארים את הספרייה מהכניסה דרך חדרי הספרים, הדלפקים, כונניות הספרים ופינת הסיפורים.



הילדים יתבוננו עם המורה באיורים ויתארו את הספרייה על פי הספר.
 הילדים ישוו זאת לספרייה שביקרו בה במשותף או לספרייה שבשכונתם.
 אפשר לבקש מהם לצייר פינות שהם אוהבים בספרייה.

כללי התנהגות

המורה תדון עם הילדים על פירושם של כללי התנהגות ועל הצורך בהם במקומות שונים:

- מה הם כללי ההתנהגות בכיתה?
- בחצר בית הספר?
- מה הם כללי ההתנהגות בספרייה?
- האם אפשר לשנות כללי התנהגות או לחרוג מהם?
- כיצד נוצרים כללי התנהגות חדשים?

אפשר לקרוא קטעים מתוך הספר ולדון בהם:
 לדוגמה:



כאשר הספרן, מר נקדי, רואה את האריה הוא רץ אל הספרנית הראשית וזו אומרת לו שאסור לרוץ.
 "אבל יש אריה!" אמר מר נקדי. "בספרייה!"
 "האם הוא עובר על אחד מהכללים? שאלה גברת דפני. היא הקפידה מאד על כללי ההתנהגות..

האריה נשאר בספרייה אך כפי שמסופר בהמשך:
 "אף אחד לא ידע מה לעשות. לא היו כללים בנוגע לאריות בספרייה---לא היו כללים גם בנוגע לאריות בשעת סיפור."

אפשר לדון בהקשר זה גם על הדמויות בספר:

כל אחת מהדמויות עוברת שינויים בהקשר ליחסה אל הכללים:
מה קורה לדפני הספרנית, לנקדי הספרן ולאריה עצמו בתחילת הספר ובסיומו:

איך התייחסו הספרנים בתחילת הספר לאריה ולכללי הספרייה?
איך התייחס האריה עצמו לכללי הספרייה?
מהו השינוי לגבי כללי הספרייה וכיצד הוא התרחש?
אפשר להביא דוגמאות של כללי התנהגות במסגרות אחרות ועל האפשרות לשנות אותם.



התבוננות באיור:

התלמידים יספרו מה קורה באיור: אפשר להתייחס לאיור זה כדוגמה לשינוי קיצוני של הספרן לגבי התייחסותו לכללי התנהגות. התלמידים יסבירו מה מביע האיור ומה אומר הספרן לאריה.

אריה בספרייה

מיהו האריה? מדוע הונס דווקא אריה לספרייה על ידי מחברת הספר?
יש מבקרים (ראו ביקורות באתרי אינטרנט) שהסבירו, כי המחברת הושפעה בבחירת האריה מהאריות שנמצאים בכניסה לספרייה הציבורית בניו יורק. אולם היא עצמה בראיון (ראו באינטרנט) אומרת שאינה בטוחה בכך, וכי במקום קסום כמו ספרייה כל דבר יכול לקרות.

במאמר: שני ספרים שמאלפים אריות וילדים, שפורסם באתר ynet בתאריך 10.12.2008 כותבת רינת פרימו:

"בדרך כלל, אריה בספרות מסמל את הפראי, היצרי, הטבעי. ספרים, לעומת זאת, הם כל מה שתרבותי, יציר האדם, מאולף-----".

"---האריה מאולף כליל לצרכי התרבות: הוא מרסן את מנהגיו הפראיים. בספר הזה, מותר לחייתי לצאת החוצה, אבל רק במצבים מיוחדים, חירומיים." כותבת המאמר משווה את האריה לילד ושואלת:
"איך מאלפים את האריה ועדיין משאירים בו מספיק "אריות"? אנחנו כבר לא רוצים להיות המבוגרים האלה שמחניקים את הדמיון הטבעי של הילדים. אנחנו כבר לא מאמינים בתפקיד של אלה שעושים ששש... בספריה.---"

המורה יכולה לדון עם הילדים על כל מה שמסמל האריה ועל כל הפשרות שהיה עליו לעשות כדי להשתלב בספרייה.

מה יש בספרייה שגרם לאריה לשנות את התנהגותו?
המורה תשאל את הילדים לאילו מטרות הם מוכנים לשנות התנהגויות שלהם?
האריה מייצג גם את החריג והשונה (איימן סיסקב באתר הארץ, 17.12.2008) אפשר לדון גם בקבלת

השונה על ידי המבקרים בספרייה והספרנים.

בעקבות האיורים:



הילדים יתארו את האריה כפי שהוא נראה בשני האיורים: מהן התכונות שמדגיש המאייר דרך שפת הגוף והתנהגותו של האריה? הילדים ישוו זאת לתכונות האריה בטבע.
הילדים יחברו סיפורים קצרים על בעלי חיים שהגיעו למקומות בלתי צפויים, ויספרו אותם לחבריהם במתכונת של שעת סיפור.

פיתוח והפעלות:
ד"ר איה מרבך, ד"ר רחל עוז

מחברות הסדרה:

לשון ועוד

רכס פרויקטים חינוכיים בע"מ